

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านอัมพวา รีสอร์ทแอนด์สปา
๑๗ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านอัมพวา รีสอร์ทแอนด์สปา ๑๗ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

วันที่ ๑๗ - ๑๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และคณะผู้ศึกษาธรรม ชาวชมรมบ้านอัมมะ มศพ. ได้ร่วมกันจัดการสนทนาธรรม และงานแสดงกัลยาณจิต แต่คุณย่าสงวน สุจริตกุล เนื่องในโอกาสครบรอบวันเกิด ๘ รอบ ๙๖ ปี ณ บ้านอัมพวา รีสอร์ทแอนด์สปา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

เพื่อเป็นเกียรติ
แด่คุณย่า และแก่ชาว
สมาชิกเว็บไซต์บ้าน
อัมมะ ข้าพเจ้าใคร่ขอ
นำข้อความบางตอน
จากหนังสือ ประมวล
ธรรม ที่ได้จัดพิมพ์ขึ้น
เป็นธรรมบรรณาการ
เนื่องในโอกาสวันเกิด
ครบ ๘ รอบของคุณย่า
มาบันทึกไว้ ดังนี้

คุณย่าสงวน สุจริตกุล
จากนักกีฬาทีมชาติสู่เส้นทางธรรม

"...คุณย่าเล่าให้ฟังว่า คุณย่าสนใจเล่นกีฬาทั้งเทนนิสและแบดมินตันมาแต่วัยเด็ก อายุ ๘ ขวบ คุณย่าก็หัดตีเทนนิสและแบดมินตันแล้ว โดยมีสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี พระวรราชชายาในรัชกาลที่ ๖ เป็นผู้ควบคุมอย่างใกล้ชิด (สมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจีฯ ทรงเป็นน้องสาวของคุณพ่อคุณย่า-พระปิบูลย์ไศสวรราช) สมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงโปรดการกีฬา มีสนามเทนนิสส่วนพระองค์ที่สวนนกไม้ พระราชวังดุสิต คุณย่าฝึกซ้อมกีฬาอย่างเอาจริงเอาจัง กลางวันตีเทนนิส กลางคืนเปิดไฟซ้อมแบดมินตัน

รางวัลของความตั้งใจฝึกฝนเทนนิสและแบดมินตัน คือ คุณย่าชนะเลิศ ในการแข่งขันกีฬาเทนนิสและแบดมินตัน จนได้เป็นนักกีฬาทีมชาติ สามารถนำชื่อเสียงมาสู่ประเทศไทย โดยไปแข่งขันที่ต่างประเทศ อาทิ มาเลเซีย พม่า สามารถคว้าเหรียญทองจากการแข่งขันกีฬา Seap Game มาได้ ไม่นับการแข่งขันในประเทศ ที่คุณย่าชนะหลายครั้งหลายหน จนได้ถ้วยรางวัลมากมาย ซึ่งคุณย่ากับเพื่อนได้รวบรวม (ถึง ๓ เซ่ง) นำไปสมทบสร้างพระพุทธรูป พระประธานองค์ใหญ่ ที่วัดจิตภาวัน บางละมุง

(ถ้วยรางวัลพระราชทาน จากสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ซึ่งคุณย่าเล่าว่า ต้องชนะเลิศติดต่อกันสามปีซ้อน จึงจะได้ถ้วยรางวัลมาครอบครอง)

(คุณย่าสงวน สุจริตกุล รับพระราชทานถ้วยรางวัล จาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว)

จนกระทั่ง เมื่ออายุได้ ๕๐ คุณย่าเริ่มสนใจในพระธรรม มีโอกาสได้ฟังธรรมบรรยายของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ทางวิทยุ และคุณย่าถึงกับเขียนจดหมายไปหาท่านอาจารย์ เมื่อฟังแล้วไม่เข้าใจคำศัพท์บาลีหรือข้อความที่ท่านอาจารย์บรรยาย ซึ่งท่านอาจารย์ได้แนะนำให้คุณย่าไปฟังท่านบรรยายที่วัดมหาธาตุฯ และจากวันนั้นจนวันนี้ คุณย่าติดตามฟังการบรรยายของท่านอาจารย์อย่างสม่ำเสมอได้ขาด

นอกจากฟังธรรมแล้ว คุณย่ายังบันทึกเทป (เพื่อกันลืม) และถอดเทปการบรรยายธรรมทางวิทยุของท่านอาจารย์ ด้วยความมุ่งมั่นและสนใจจริง ตั้งแต่เริ่มฟังจนบัดนี้ เกือบจะครบ ๔๖ ปี ในเดือนตุลาคม ศกนี้ (พุทธศักราช ๒๕๕๕) จากผลงานการถอดเทปของคุณย่าเพื่อกันลืมนั้น ได้เป็นผลงานที่ทรงคุณค่ายิ่งแก่พระพุทธศาสนา นั่นคือ หนังสือของมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา อาทิ ปรมัตถธรรมสังเขป , แนวทางเจริญวิปัสสนา ๑ - ๔ , บารมีในชีวิตประจำวัน ฯลฯ ล้วนมาจากการถอดเทปของคุณย่าทั้งสิ้น (ดีสงจนรุ่งเช้า เป็นเวลาถอดเทปของคุณย่าในปัจจุบัน ส่วนสมัยก่อนนั้น คุณย่าบอกว่าถอดเทปแทบทุกวัน)..."

จากประวัติโดยย่อข้างต้นให้ได้เห็นว่าคุณย่าเป็นแบบอย่างอันดีแก่สหยาธรรมเป็นผู้ที่ศึกษารวมกับท่านอาจารย์ ด้วยความมั่นคง มาตลอดระยะเวลาอันยาวนาน ทั้งท่านยังเป็นผู้ที่เจริญกุศลทุกประการอีกด้วย ทำให้ข้าพเจ้าได้คิดถึงคำของท่านอาจารย์ที่ได้กล่าวถึง เรื่องบารมี และ ความเป็นผู้ที่มั่นคง ในตอนเช้าของวันที่ ๑๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ณ บ้านอัมพวา รีสอร์ทแอนด์สปา มีใจความว่า

"...ความไม่รู้ ก็ทำให้พอใจ ติดข้อง ในสิ่งที่ปรากฏ ทั้งทางตาบ้าง หูบ้าง จมูกบ้าง ลิ้นบ้าง กายบ้าง ใจบ้าง เป็นอย่างนี้ ไม่มีวันจบ นานแสนนานมาแล้ว ออกจากทรงของสังสารวัฏ คือ การเกิดดับสืบทอดของธาตุรู้ ซึ่งมีปัจจัยเกิดขึ้นไม่ได้เลย จนกว่า สามารถที่จะรู้ว่า เกิดขึ้นได้อย่างไร? และจะดับสิ่งที่มีที่กำลังปรากฏในขณะนี้ได้อย่างไร? แต่ก็เป็นสิ่งซึ่งแสนยาก ถ้าไม่มีบารมี คือ คุณความดี และ ความมั่นคง ในการที่จะเป็นผู้ที่มีโอกาส ได้เข้าใจสิ่งที่มีจริง..."

ดังที่ข้าพเจ้าเคยปรารภกับทุกๆ ท่านไว้หลายครั้งว่า กระทั่งข้าพเจ้าจัดทำขึ้นนี้ เพื่อบันทึกเรื่องราว และเหตุการณ์ต่างๆ ที่สำคัญๆ ของมูลนิธิฯ สำคัญที่สุด คือ การบันทึกความการสนทนาธรรมบางตอน ที่ท่านอาจารย์ได้บรรยายไว้ ณ สถานที่นั้นๆ อันเป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง เป็น "ขณะ" ที่หาได้ยากยิ่ง ในสังสารวัฏ ที่จะไม่มีวันหวนกลับมาอีกเลย เพื่อประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ ในการศึกษาพระธรรม จะได้พิจารณาข้อความโดยละเอียด

สำหรับตัวข้าพเจ้าเอง ได้รับประโยชน์มาก จากการถอดข้อความดังกล่าว เมื่อได้นำลงพิมพ์แล้ว ข้าพเจ้ายังชอบอ่านและพิจารณาความในกระทู้ อย่างซ้ำๆ ซ้ำไปซ้ำมา อีกหลายหน ในทุกๆ กระทู้ที่ข้าพเจ้าจัดทำขึ้น ในครั้งนี้ได้มีการสนทนาธรรมโดยตลอด ทั้ง ๓ วัน แต่ข้าพเจ้าขออนุญาตนำเพียงข้อความที่ท่านอาจารย์กล่าวไว้ในตอนต้นของการสนทนาธรรม เมื่อช่วงเช้าของวันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ซึ่งท่านอาจารย์กล่าวไว้อย่างไพเราะลึกซึ้ง เกื้อกูลแก่ทุกท่านในวันนั้นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าจะขอนำลงทั้งหมดโดยครบถ้วน จึงอาจมีความยาวมาก แต่ด้วยหวังว่า ทั้งภาพและความธรรมะ จะเป็นประโยชน์กับทุกๆ ท่านที่สนใจ ตามควรแก่กาลเช่นเคย

อนึ่ง สำหรับงานการแสดงกัลยาณจิต ที่ชาวชมรมบ้านอัมมะ มศพ. จัดให้มีการแสดงต่างๆ เพื่อคุณย่านั้น จะได้นำเสนอแก่ทุกท่านในโอกาสถัดไปครับ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

อ.วิชัย

กราบท่านอาจารย์ คณะวิทยากร และท่านผู้ร่วมสนทนา
ธรรมทุกๆ ท่านครับ ก็เป็นการสนทนาธรรม เนื่องในการ
แสดงกัลยาณจิต ในโอกาสครบรอบ ๘ รอบวันเกิด ๙๖ ปี
ของคุณย่าสงวน สุจริตกุล เป็นการมีโอกาสดำเนิน
ความรู้ ความเข้าใจ อีกครั้งหนึ่ง

เมื่อวานนี้ ท่านอาจารย์ได้กล่าวถึงว่า สิ่งต่างๆ ที่มี แม้
ในขณะนี้ ก็เหมือนกับ ความฝัน คือ มีแล้วก็ไม่มี คือ ไม่มี
อะไรที่จะหลงเหลือ ให้ยึดถือ ว่ามันคงหรือว่าเพียงเลย
แต่ว่า แม้จะกล่าวอย่างนี้อยู่ครับท่านอาจารย์ แต่ก็เพียง
ฟังแล้ว เพียงคิดตามว่า สิ่งที่มีในขณะนี้ ก็ไม่มี ดังนั้น
การจะรู้ถึงความไม่เที่ยง ของสิ่งที่มี ก็ต้องมีการเริ่มต้น
สำหรับผู้ใหม่ ไม่ใช่เพียงแค่คิดว่า สิ่งที่มีในขณะนี้ไม่
เที่ยง ดังนั้น การเริ่มต้นที่จะรู้ว่า ลักษณะของความไม่
เที่ยง มีจริง ควรเริ่มต้นอย่างไรครับ

ท่านอาจารย์

ในขั้นการฟังก่อนนะคะ เพราะเหตุว่า แม้ขณะนี้ สภาพ
ธรรมะจะเกิดขึ้น แล้วก็ดับไป ไม่มีอะไรเหลือเลย แต่ก็
ไม่ใช่ว่า จะปรากฏเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้น "การฟัง"
แล้วก็ "มีความเข้าใจ" จริงๆ อย่าง "มั่นคง" ว่าทุกอย่าง
เป็นอย่างนี้ แม้ในขณะนี้ก็เช่นเดียวกัน "ฟัง" จนกระทั่ง
สามารถที่จะ ซ้ำระจิตที่เคยเต็มไปด้วยเรื่องราวอื่นๆ ที่ทำ
ให้มีการผูกพัน ยึดมั่นว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือว่า มีความ
ไม่พอใจ ชวนเคืองใจใดๆ ทั้งหมดที่มี ค่อยๆ จางลง แล้วก็
ประกอบด้วย ความเห็นถูก ตามความเป็นจริงว่า ทั้งที่
จริงแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างก็เป็นสิ่งซึ่งมี ไม่ใช่ไม่มี แต่ว่า...มี
เมื่อ...เกิด...ปรากฏ...แล้วหมดไป...เพราะฉะนั้น ถ้ามี
ความที่ เข้าใจจริงๆ และ มีความจำอย่างมั่นคง เวลาที่สิ่ง
หนึ่งสิ่งใดจะเกิด ปรากฏเฉพาะหน้า ก็สามารถที่จะเข้าใจ
ความจริงของสิ่งนั้นได้

...แต่ไม่ใช่หมายความว่า เมื่อขณะนี้ สภาพธรรมะกำลัง
เกิดดับ แล้วจะรู้ได้อย่างไร? เป็นไปไม่ได้เลยคะ นอกจาก
มีความเข้าใจขึ้น แล้วก็ค่อยๆ มั่นคงขึ้น เป็นปกติด้วย
เพราะเหตุว่า ทุกขณะ ไม่มีใครสามารถที่จะบันดาลดลให้
เกิดขึ้นตามใจชอบได้เลย แต่ก็ "เกิดแล้ว" ทุกวัน เมื่อวาน
นี่ก็เป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ผ่านไปแล้ว ตามวัน เดือน ปี
ว่าจะผ่านไปนานเท่าไร? อีกไม่นานก็ถึงพันปี หรือว่า
สองพันปีต่อไป ทุกขณะก็เป็นเพียง...ณ กาลครั้งหนึ่ง...

...เพราะฉะนั้น กว่าจะได้ฟัง จนกระทั่งมีความเข้าใจที่
มั่นคงจริงๆ ว่า พระผู้มีพระภาคฯทรงตรัสรู้ความจริง ของ
สิ่งซึ่ง ขณะนี้ กำลังเกิดดับ แต่ก็ได้บำเพ็ญพระบารมี คือ
คุณความดีทั้งหลาย ที่จะ "ชำระจิต" จากความเอนา เป็น
ขยะ หรือว่าเป็นพิษ เป็นโทษภัย จนสามารถที่จะสะอาด
แล้วก็แข็งแรง มั่นคง พอที่จะกล้าพบกับความจริง คือ...
ในขณะนี้...ทุกสิ่งที่กำลังปรากฏ...ไม่เหลือเลย...

...แต่ว่า ในความจำ ไม่ว่านานแสนนานมาแล้ว หลายภพ
หลายชาติ ก็ "จำ" ว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด ที่เที่ยง มี "อัตตะ"
คือ ความเป็นตัวตน สิ่งหนึ่งสิ่งใด "สัญญา" คือ ความจำ
พอเห็น ก็จำได้เลย นี่ก็แสดงให้เห็นว่า กว่า "ปัญญา" จะ
ค่อยๆ เข้าใจ เพราะเหตุว่า ถ้าไม่มี "ความเข้าใจ" ที่
เพิ่มขึ้น แล้วก็คิดว่า จะไปรู้ความจริงของสภาพธรรมะ ที่
กำลังปรากฏในขณะนี้ เป็นไปไม่ได้เลย!! เพราะฉะนั้น

เป็นตัวตน เป็นเรา แล้วก็เป็นความต้องการ และเป็น
ความไม่รู้ ครบทั้งหมด แล้วจะไปรู้ความจริงได้อย่างไร?
เพราะฉะนั้น การฟังธรรมะ ก็ฟังเพื่อที่จะเข้าใจขึ้น ในสิ่งที่
มี แล้วก็จะรู้ได้ว่า มีแล้ว โดยที่ไม่ต้องมีใครไปทำอะไรเลย
ทั้งสิ้น!!...

www.dhammadhome.com

...เพราะฉะนั้น แทนที่คิด "จะทำ" ก็
เป็น "เข้าใจ" สิ่งที่มีในขณะนี้ แต่ละหนึ่ง จาก
การฟัง รู้ว่า เป็นสิ่งที่มีปัจจัย เกิดแล้วดับ แล้ว
ก็ไม่กลับมาอีก เพราะฉะนั้น จะเป็นอันเก่าได้
อย่างไร? ตั้งนานแสนนานมาแล้ว ก็มีธรรมะ
สิ่งที่มีจริง เป็นธาตุ หรือ ธาตุ ซึ่งใครก็เปลี่ยน
ลักษณะไม่ได้และธาตุนี้ก็มีมากมายประมาณ
ไม่ได้เลย แม้ในวันนี้เอง จิตเกิดดับสืบท่อ
ขณะนี้ไม่ใช่ขณะก่อน และไม่ใช่ขณะต่อไป
ด้วย...

...เพราะฉะนั้น แต่ละหนึ่งขณะนี้ ใครจะนับได้ ว่าหลากหลายมากมายสักเท่าไร แต่ก็ยังเป็นสิ่งซึ่ง เมื่อความจริง
เป็นอย่างนี้ ผู้ที่ต้องการรู้ความจริง เกิดมามีสิ่งที่ปรากฏ
และ ความจริงของสิ่งที่ปรากฏ เป็นอย่างไร? ถ้าไม่ยาก
จะรู้เลย ก็คือว่า ไม่มีทางที่จะรู้ได้เลย แต่ถ้าคิดว่าเกิดมา
แล้ว มีสิ่งที่ปรากฏ ให้เห็น ให้ได้ยิน ควรเข้าใจถูกต้อง ใน
สิ่งที่มีหรือเปล่า? ว่า คือ อะไรแน่?...

...นี่คือ พระดำริ ของพระโพธิสัตว์ จากการที่ยังไม่รู้
ความจริงของสภาพธรรมะ แต่จากการที่สภาพธรรมะ
ปรากฏ ก็ทำให้มีการวิตก ตรึก ถึงว่า แล้ว "สิ่งนี้มี" เพราะ
อะไร? เกิดขึ้นได้อย่างไร? นี่ก็เป็นการค่อยๆ อบรม
ความเห็นถูก ความเข้าใจถูก เพราะว่า เรื่องการเกิดการ
ตาย เป็นเรื่องธรรมดา ไม่มีใครที่จะตายแล้วไม่เกิด หรือ
ว่า เกิดมาแล้ว ที่จะไม่ตาย ไม่มีเลย แต่ว่า จากการเกิด
ล่องไป...ล่องไป...ทีละขณะนี้...ได้อะไร?...จากชีวิตที่เกิด
มา...นอกจากความติดข้อง...ต้องการ...และ...ไม่จบ...

บางคน อาจปรารถนาลาภ ปรารถนายศ ปรารถนา
อำนาจ ปรารถนาความชมเชย ปรารถนาทรัพย์สมบัติ
ได้มาแล้ว อะไรเกิดตามมา? ความติดข้อง ความไม่รู้
เพิ่มพูนขึ้น แสวงหามากขึ้น แม้ไม่ได้ในทางสุจริต ก็ใน
ทางทุจริต เพราะความต้องการ จนลืมนึกว่า ต้องจากทุกสิ่ง
ทุกอย่างที่ต้องการ ที่ผูกพันไปโดยที่ว่า ไม่ใช่เจ้าของอะไร
เลยทั้งสิ้น!!

...สมบัติที่อยู่นอกร่างกาย "มี" เมื่อ "คิด" แต่ว่าความจริง
สภาพธรรมะทั้งหมด เกิดแล้วดับ ถอย...มาใกล้...จนถึง...
ตัว...ซึ่งเป็นสิ่งที่รักที่สุด ยิ่งกว่าอย่างอื่น ไม่มีใครปฏิเสธ
ได้ว่า จะรัก "อื่น" ยิ่งกว่า "ตัว" เป็นไปไม่ได้เลย เพราะว่า
ตั้งแต่เกิดมา ยังไม่มีใครเลย แต่ก็มิตัวนี้ เกิดมาแล้ว
เพราะฉะนั้น จะรักอะไร? ยังไม่เห็นอะไร ยังไม่มีเรื่องใดๆ
ทั้งสิ้น แต่ความ "รักตน" มีแล้ว ตั้งแต่เกิด เพราะฉะนั้น ก็
จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่เกิดจนตาย รักตน...รักตัว...เห็นแก่ตัว
...โดยที่ว่า ไม่ได้รู้เลย ว่าแท้ที่จริงแล้ว ความเห็นแก่ตัว
เป็นปรกติธรรมดา จนกระทั่งไม่ได้สังเกตกันเลย ว่าแท้ที่
จริงแล้ว รักตัวมากแค่ไหน?...

...เพราะฉะนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ "เพื่อตัว" เข้าใจว่า มีตัว
 จริงๆ แล้วก็จากตัวนี้ไปด้วย ไม่สามารถที่จะเอาตัวนี้ไปได้
 เลย แต่ว่า "จิต" ซึ่งเกิดดับ สืบต่อ สะสมทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็น
 เป็นความดีหรือความชั่ว ที่ใช้ภาษาว่า "กุศล" หรือ "อกุศล"
 สะสมอยู่ในจิต ติดตามไป ไม่มีใครสามารถที่จะเอาไป
 จากจิตได้เลย ขโมยลักไม่ได้ น้ำท่วมไม่ได้ ไฟไหม้ไม่ได้
 เพราะเหตุว่าไม่ใช่รูปธรรม ที่ใครจะทำลายได้เลย เป็น
 "ธาตุรู้" คิดถึงคำนี้ ไม่มีรูปใดๆ เจือปนเลย ขณะนี้กำลัง
 มี แต่เพราะเหตุว่า เป็นธาตุซึ่งเกิดขึ้น แล้วก็ดับไป เร็วสุด
 จะประมาณได้ เมื่อเป็นธาตุรู้ เกิดขึ้น ก็ต้องมีสิ่งที่ปรากฏ
 ให้รู้ เพราะฉะนั้น แทนที่จะเข้าใจถูกในขณะนั้นว่า ถ้าไม่
 มี "ธาตุรู้" เกิดขึ้น อะไรๆ ก็ไม่มีปรากฏเลยทั้งสิ้น!!!!...

...ความไม่รู้ ก็ทำให้พอใจ ติดข้อง ในสิ่งที่ปรากฏ ทั้งทางตาบ้าง หูบ้าง จมูกบ้าง ลิ้นบ้าง กายบ้าง ใจบ้าง เป็นอย่างนี้ไม่มีวันจบ นานแสนนานมาแล้ว ออกจากกรงของสังสารวัฏ คือ การเกิดดับสืบท่อของธาตุรู้ ซึ่งมีปัจจัยเกิดขึ้น ไม่ได้เลย จนกว่า สามารถที่จะรู้ว่า เกิดขึ้นได้อย่างไร? และ จะดับสิ่งที่มี ที่กำลังปรากฏในขณะนี้ ได้อย่างไร แต่ก็ยังเป็นสิ่งซึ่งแสนยาก ถ้าไม่มีบารมี คือ คุณความดี และ ความมั่นคงในการที่จะเป็นผู้ที่มีโอกาส ได้เข้าใจ สิ่งที่มีจริง...

...เพราะว่าทุกคน พูดคำว่า วิชชา หรือ ปัญญา เหมือน
ต้องการ ไม่อยากจะไม่รู้โน้น ไม่รู้นี้ ก็เรียนโน้น เรียนนี้
เพื่อที่จะได้รู้โน้น รู้นี้ เป็นสิ่งซึ่งทุกคนแสวงหา แต่ไม่ได้
แสวงหา "ความจริง" คือ ในขณะนี้เอง ซึ่งถ้าไม่มีเห็น ไม่มี
ได้ยิน ไม่มีได้กลิ่น ไม่มีการลิ้มรส ไม่มีการรู้สิ่งที่กระทบ
สัมผัส ไม่มีการคิดนึก วิชชาใดจะมี? ศาสตร์ใดจะมี?
อะไรๆ ก็ไม่มีทั้งสิ้น และสิ่งที่เข้าใจว่า เป็นสิ่งที่ เป็น
วิชาการทางโลก ที่สำคัญมาก ที่ชวนชวนแสวงหา
ติดตามไปหรือเปล่า?...

...แต่ว่า สิ่งที่ดีติดตามไปนั้น ก็คือ ความติดข้อง และ ความไม่รู้ความจริง ซึ่งเป็นแต่เพียงสิ่งที่มีจริง ไม่ใช่ไม่มี แต่ "ชั่วคราว" เกิดขึ้น เมื่อมีเหตุปัจจัยที่จะเกิด ก็ต้องเกิด แล้วก็ไม่เป็นอิสระ ถึงแม้ว่า ไม่ใช่ตัวตน ไม่ใช่สิ่งหนึ่งสิ่งใด ก็เป็นอนัตตา คือ บังคับบัญชาไม่ได้ ไม่มีใครสามารถที่จะเลือกได้เลย และ ทุกขณะ ทุกวัน ก็เป็นความจริง แต่ลืมหืมคิด ลืมที่จะ "เข้าใจ" แม้แต่ขณะนี้เอง "กำลังเห็น" ไม่มีทางที่จะเข้าใจเลยว่า เป็นสิ่งซึ่ง "ไม่ใช่เรา" เกิดขึ้นเพียง "ชั่วคราว" เพราะเหตุปัจจัย แล้วก็ดับไป "หนึ่งขณะแล้ว" "ได้ยิน" ก็เช่นเดียวกัน แม้แต่ "คิดนึก" ต่างคน ก็ ต่างใจ...

...ไม่มีทางเลย ที่สิ่งที่มีปัจจัยเกิดขึ้น เพียงหนึ่ง ดับไป แล้วขณะต่อไปจะเหมือนเดิม เป็นไปไม่ได้ เพราะเหตุว่า เมื่อมีการเห็นครั้งหนึ่ง มีความติดข้องครั้งหนึ่ง ก็เป็น ปัจจัยให้เกิดความติดข้อง พอใจ ไม่มีวันจบ ซึ่งแต่ละคน ถ้าไม่ได้ศึกษาธรรมะ ก็จะไม่รู้ความเป็นมาเป็นไป ของแต่ละขณะในชีวิตเลย จึงเป็นผู้ที่ ห้วนไหว เตือดร้อน ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น ก็ดูเหมือนสำคัญเหลือเกิน แต่ความจริง เพียงจิตหนึ่งขณะ เกิดขึ้น "คิด" แล้วดับไป สืบต่อกัน...

...แม้แต่ความคิด ก็ต้องคิดทีละหนึ่งคำ กว่าจะเป็น
เรื่องราวมากมายใหญ่โต สำคัญเหลือเกิน แต่ความจริง
ถ้าจิตขณะนั้นไม่คิด เรื่องนั้นไม่มี หรือว่า กำลังคิดอยู่ แต่
หยุดคิด แล้วเปลี่ยนเป็นเรื่องอื่น เรื่องเก่าก็ไม่มีแล้ว
เพราะฉะนั้น ทุกขณะในขณะนี้ พิสูจน์ได้ กำลังเห็น กำลัง
ฟัง ก็มีสิ่งอื่นแทรกได้ ใครทำ? ไม่มีใครทำเลย...แล้ว
ทำไมไม่เห็นความเป็นอนัตตา? การที่ทุกสิ่งทุกอย่าง
เดี๋ยวนี้เอง เป็นการที่พิสูจน์ให้รู้ว่า ไม่มีใครสามารถที่
จะบังคับบัญชาได้เลย...

...เพราะฉะนั้น มีสองโลก "โลกของความไม่รู้" กับ "โลกของความรู้" โลกของความไม่รู้ ไม่รู้อะไร? ก็ไม่รู้ สิ่งที่กำลังมี ในขณะนี้ (แล้ว) จะไปรู้อื่นได้อย่างไร? ในเมื่อมี สิ่งที่กำลังปรากฏ แล้วไม่รู้จักความจริงของสิ่งที่ปรากฏ ก็ เป็นโลกของความไม่รู้ โลกของความหลง คิด ติดข้อง ใน ทุกสิ่งทุกอย่าง แล้วก็รู้เลย "กำลังคิด" ก็จากโลกนี้ไปได้ เรื่องสำคัญทั้งหลายก็ "จบ" ไม่สามารถติดตามไปได้เลย แต่ระหว่างที่ยังไม่จากโลกนี้ไป เรื่องก็ต่อไปเรื่อยๆ เหมือน กับเป็นเรื่องสำคัญ นั่นคือ โลกของความไม่รู้!!!...

...แต่อีกโลกหนึ่ง ไม่ได้ต่างจากโลกเดี๋ยวนี้อย่างไรเลย โลกเดิม
เปลี่ยนแปลงไม่ได้ เห็น - ได้ยิน เหมือนเดิม แต่มีความ
เห็นถูก เข้าใจถูก ในสิ่งที่มี ที่เดิมเข้าใจว่า เป็นเรา หรือว่า
เป็นสิ่งที่หนึ่งสิ่งใด เพราะไม่รู้ความจริง ก็จะเป็นอีกโลก
หนึ่ง ซึ่งค่อยๆ เข้าใจว่า สิ่งที่มีจริงๆ นั้น คือ อะไร? เป็น
แต่เพียงสิ่งที่ปรากฏลักษณะแต่ละหนึ่ง แล้วก็ดับไป แล้ว
ก็ไม่กลับมาอีก แล้วจะเป็นเราได้อย่างไร...

...เพราะฉะนั้น ที่ว่าเราเกิด สัตว์เกิด อะไรก็ตามแต่ ถ้าไม่มีธาตุรู้เกิดขึ้น ก็จะไม่มีความมีชีวิต ไม่มีคน ไม่มีสัตว์ใดๆ เลยทั้งสิ้น แต่เมื่อมีธาตุรู้เกิดขึ้น ก็จะต้องเป็นไป เพราะเหตุว่า ใครจะไปบังคับธาตุ ให้เป็นอย่างที่พอใจได้ ธาตุทุกอย่าง เป็นธาตุจริงๆ แต่ละหนึ่ง ซึ่งเปลี่ยนแปลงไม่ได้ เช่น ธาตุรู้ มีปัจจัยที่จะทำให้เกิดขึ้น ต้องรู้ จะให้ไม่รู้ไม่ได้ อย่างขณะนี้ "เห็น" ไม่ให้เห็น ไม่ได้ เพราะว่า "เห็น" เกิดแล้ว เด็กเล็กๆ ก็เห็น สัตว์ก็เห็น คนก็เห็น ถ้าจะกล่าวถึงโลกอื่น เช่น เทพ เทวดา ก็เห็น รูปพรหมก็เห็น แต่ "เห็น" ก็เป็น "เห็น" เกิดขึ้น "เห็น" แล้วก็ดับไปเพราะฉะนั้น ก็แสดงให้เห็นว่า แม้แต่ในขณะนี้ ที่เต็มไปด้วยเห็น ก็เป็นโลกของความไม่รู้จักเห็น แล้วก็เห็นมาแล้วมาก แล้วก็รู้จักมาแล้วมาก แล้วก็เห็นต่อไปอีกมาก ก็ไม่รู้ความจริงอยู่นั่นแหละ...

...เพราะฉะนั้น ก็เป็นอีกโลกหนึ่ง โลกของความมีดบอด
โลกของความไม่รู้ โลกของความติดข้อง โลกของความ
เข้าใจว่า ทุกอย่างเที่ยง โลกของการคิด ว่าเป็นเรา มีเรา
แล้วก็ เป็นของเราด้วย ซึ่งความจริงไม่เป็นอย่างนั้นเลย...

...เพราะฉะนั้น "ปัญญา" ที่จะรู้ความจริง ไม่ง่าย ลึกซึ้ง เพราะเหตุว่า เป็นการตรัสรู้ ของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า "เริ่มรู้จัก" พระองค์ เมื่อ "ได้ฟังพระธรรม" แต่ถ้าไม่มีการฟังพระธรรมเลย จะ "รู้จัก" พระปัญญาคุณ พระบริสุทธิคุณ พระมหากรุณาคุณ ของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้อย่างไร?

เพราะฉะนั้น คำพูด ก็เป็นคำที่ว่างเปล่าจากความจริง เมื่อกล่าวว่า มีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง มีพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง มีพระธรรมเป็นที่พึ่ง มีพระสงฆ์ คือ พระอริยสงฆ์ เป็นที่พึ่ง กล่าวอย่างนี้ จริงใจแค่ไหน? เป็นความจริงแค่ไหน? เข้าใจแค่ไหน?

หรือว่า ยังไม่ได้ฟังเลย แต่ก็กล่าวว่า มีพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง มีพระธรรมเป็นที่พึ่ง มีพระสงฆ์เป็นที่พึ่ง จะ "รู้จัก" พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือ พระอริยสงฆ์ ก็ต่อเมื่อ ได้ "เข้าใจ" พระธรรม...

...ถ้าไม่มีการศึกษา การไตร่ตรอง จนกระทั่ง "เข้าใจ" พระธรรมที่ทรงแสดง จากการที่ทรงตรัสรู้ความจริง ไม่มีทางเลย ที่ใคร จะ "คิด" ธรรมะ คือ ความจริงของสิ่งที่มีจริงๆ ในขณะนี้ได้ แต่ผู้ที่ประมาท แม้คำว่า "พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า" ก็เข้าใจว่า "เพียงอ่าน" ก็เข้าใจได้ หรือว่าเพียงคำ สองคำ ก็เข้าใจ เพราะฉะนั้น "บางคน" ได้ยินคำ "บางคำ" แต่ก็ "คิดเอง" จนกระทั่งเป็นหนังสือเล่มใหญ่ๆ แล้วใครคิด? ใครเขียน? เป็นความจริงหรือเปล่า?...

... พระธรรม จะดำรงอยู่ต่อไปได้ จะอันตรายหรือไม่
อันตราย คือสูญไป หรือไม่สูญไป ไม่ใช่อยู่ที่ตัวหนังสือ
แต่ อยู่ที่ความเข้าใจของแต่ละคน ซึ่งเป็นผู้ที่พิจารณา
ไตร่ตรอง แล้วก็ศึกษา ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง ที่จะไม่
เปลี่ยนคำสอน ซึ่งถ้าเปลี่ยนไป โดยการที่แต่ละคน "คิด
เอง" และเข้าใจผิด ก็คือ เป็นเหตุให้พระธรรมอันตราย...

ด้วยเหตุนี้ การฟังธรรมะแต่ละครั้ง ไม่ใช่เพื่อที่จะหมด
กิเลสวันนี้ หรือว่า จะเป็นพระโสดาบัน พระสกทาคามี
พระอนาคามี หรือ พระอรหันต์ เหมือนบุคคลในอดีต
วิสาขามิคารมารดา เป็นพระโสดาบัน เมื่ออายุ ๗ ขวบ
อยากจะเป็นไหม? สนใจไหม? หรือว่า ไม่ว่าจะ เป็น ท่าน
พระราहुล หรือเป็นใครก็ตาม ลืมคิดถึง เหตุปัจจัย ที่จะ
ทำให้ "ปัญญา" ถึงการรู้ความจริง ของสิ่งที่กำลังปรากฏ
ตามปกติ แต่หวังว่า จะไปทำอย่างหนึ่ง อย่างใด เพื่อที่
จะให้เป็นอย่างท่านเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปไม่ได้เลย!!

เพราะฉะนั้น ก็ต้องฟัง ด้วยการที่ "เข้าใจจริงๆ" ใน "แต่
ละคำ" ที่ละคำด้วย!!!

ข้อความบางตอนจาก อาณัติสูตร

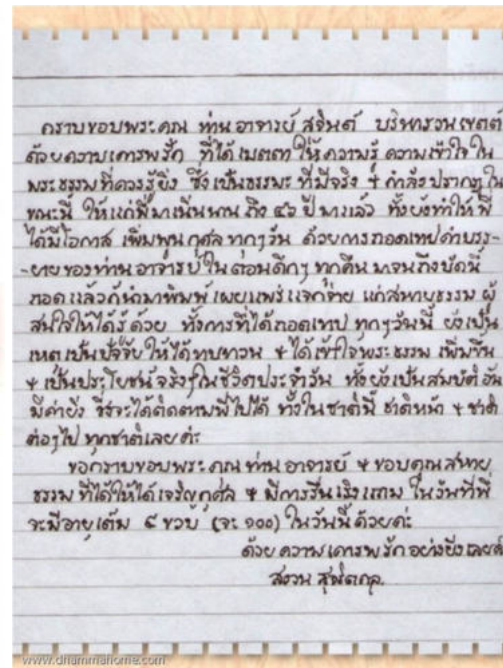
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย พวกภิกษุ ในอนาคต เมื่อเขากล่าวพระสูตรที่ติดาคตกแล้ว แล้ว อันล็ก มีอรรถอันล็ก เป็นโลกุตตระ ประกอบด้วยสุญญตธรรมอยู่ จักไม่ปรารถนาฟัง จักไม่เข้าไปตั้งจิตเพื่อรู้ และจักไม่สำคัญธรรมเหล่านั้น ว่าควรเล่าเรียน ว่าควรศึกษา แต่ว่าเมื่อเขากล่าวพระสูตรอันนักปราชญ์จนาไว้ อันนักปราชญ์ร้อยกรองไว้ มีอักษรอันวิจิตร มีพยัญชนะอันวิจิตร เป็นของภายนอก เป็นสาวกภาษิตอยู่ จักปรารถนาฟังด้วยดี จักเจียโสตกลงสดับ จักเข้าไปตั้งไว้ซึ่งจิตเพื่อรู้ และจักสำคัญธรรมเหล่านั้น ว่าควรเรียน ควรศึกษา.

[๖๗๓] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย พระสูตรเหล่านั้น ที่ติดาคตกแล้วแล้ว อันล็ก มีอรรถอันล็ก เป็นโลกุตตระ ประกอบด้วยสุญญตธรรม จักอันตรธาน ฉะนั้นเหมือนกัน เพราะเหตุดังนี้ นั้น เธอทั้งหลายพึงศึกษาอย่างนี้ว่า เมื่อเขากล่าวพระสูตรที่ติดาคตกแล้วแล้ว อันล็ก มีอรรถอันล็ก เป็นโลกุตตระ ประกอบด้วยสุญญตธรรม อยู่ พวกเราจักฟังด้วยดี จักเจียโสตกลงสดับ จักเข้าไปตั้งไว้ซึ่งจิตเพื่อรู้ และจักสำคัญธรรมเหล่านั้นว่าควรเรียน ควรศึกษา ดังนี้ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายพึงศึกษาอย่างนี้แหละ.

พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย นิทานวรรค เล่ม ๒ หน้าที่ ๗๓๗

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
กราบอนุโมทนาในกุศลทุกประการของ คุณย่าสงวน สุจริตกุล
กราบอนุโมทนาในกุศลทุกประการของ พี่แก้วตา อเนกพุฒิ
และ ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่าน ครับ

